

Lag om ändring i lagen (1992:1610) om kreditmarknadsbolag;

utfärdad den 19 juni 1996.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1992:1610) om kreditmarknadsbolag,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 1 och 5 §§, 5 kap. 11, 12, 14, 15 och 17 §§ och punkten 5 av övergångsbestämmelserna till lagen samt rubriken närmast före 5 kap. 11 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas fem nya paragrafer, 2 kap. 7 a och 7 b §§ samt 5 kap. 14 a, 15 a och 15 b §§, av följande lydelse.

1 kap.

1 § I denna lag avses med

1. *finansieringsverksamhet*: näringsverksamhet som har till ändamål att lämna kredit, ställa garanti för kredit, förmedla kredit till konsumenter eller medverka till finansiering genom att förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande,

2. *kreditmarknadsbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt denna lag att driva finansieringsverksamhet,

3. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

4. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning; om ett utländskt företag etablerar sig i Sverige enligt 2 kap. 8-10 §§, skall etableringen anses som en enda filial, även om flera driftställen inrättas,

5. *kreditinstitut*: ett institut i vars verksamhet ingår att från allmänheten låna medel och att bevilja krediter för egen räkning,

6. *finansieilt institut*: ett företag som inte är kreditinstitut men vars huvudsakliga verksamhet består i att förvärva aktier eller andelar eller att driva valutahandel eller värdepappersrörelse eller att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 3 kap. 1 § andra stycket 2-11,

7. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Ett kreditmarknadsbolag och ett annat företag skall anses ha nära förbindelser, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterbolag äger 20 procent eller mer av kapitalet eller disponerar över 20 procent eller mer av samtliga röster i det andra företaget,

¹ Prop. 1995/96:173, bet. 1995/96:NU23, rskr. 1995/96:285. Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 95/26/EG av den 29 juni 1995 om ändring av direktiv 77/780/EEG och 89/646/EEG om kreditinstitut, direktiv 73/239/EEG och 92/49/EEG om andra direkta försäkringar än livförsäkringar, direktiv 79/267/EEG och 92/96/EEG om direkta livförsäkringar, direktiv 92/22/EEG om tjänster inom värdepappersområdet och direktiv 85/611/EEG om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) i syfte att stärka tillsynen på dessa områden (EGT nr L 168, 18.7. 1995, s. 7, Celex 395 L0026).

2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller

3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en eller samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser föreligger även mellan en fysisk person och ett kreditmarknadsbolag, om den fysiska personen

1. äger mer än 20 procent av kapitalet eller disponerar över mer än 20 procent av samtliga röster i kreditmarknadsbolaget, eller

2. på annat sätt har sådant inflytande över kreditmarknadsbolaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag eller det finns en annan likartad förbindelse mellan honom och kreditmarknadsbolaget.

2 kap.

1 §² Tillstånd att driva finansieringsverksamhet för ett svenskt aktiebolag får meddelas endast om

1. bolagsordningen inte strider mot denna lag eller någon annan författning,

2. den planerade rörelsen kan antas komma att uppfylla kraven på en sund verksamhet,

3. det kan antas att de som kommer att äga ett kvalificerat innehav i bolaget inte kommer att motverka en sund utveckling av verksamheten i bolaget och även i övrigt är lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditmarknadsbolag,

4. de som avses ingå i bolagets styrelse och vara verkställande direktör eller dennes ställföreträdare har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i ledningen av ett kreditmarknadsbolag och även i övrigt lämpliga för en sådan uppgift, och

5. bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.

Tillstånd att bedriva finansieringsverksamhet får inte beviljas, om det kan antas att någon som i väsentlig mån har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget.

Om bolaget kommer att ha nära förbindelser med någon annan, får tillstånd meddelas endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av kreditmarknadsbolaget.

Tillstånd får inte vägras på den grunden att det inte behövs något ytterligare finansieringsföretag.

5 § Ett kreditmarknadsbolag skall ha en styrelse med minst fem ledamöter. Bolaget skall ha en verkställande direktör.

För varje kreditmarknadsbolag skall finnas ett huvudkontor i Sverige.

7 a § Om revisorn vid fullgörandet av sitt uppdrag i kreditmarknadsbolaget får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar kreditmarknadsbolags verksamhet,

² Senaste lydelse 1994:2018.

2. kan påverka kreditmarknadsbolagets fortsatta drift negativt, eller
3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 10 kap. 10 § aktiebolagslagen (1975:1385),

skall revisorn omgående rapportera detta till Finansinspektionen.

Revisorn har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn har i kreditmarknadsbolagets moderföretag eller ett dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med kreditmarknadsbolaget.

7 b § Vad som sägs om revisor i 7 a § skall också tillämpas i fråga om granskare som utsetts enligt 10 kap. 14 § aktiebolagslagen (1975:1385) i kreditmarknadsbolag.

5 kap.

Ägarprövning m.m.

11 § Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett kreditmarknadsbolag, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, får ske bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas så att det uppgår till eller överstiger 20, 33 eller 50 procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller så att bolaget blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket skall ha meddelats före förvärvet. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren skall få behålla de aktier eller andelar som erhållits. Förvärvaren skall ansöka om tillstånd till ett sådant förvärv inom sex månader efter det att aktierna eller andelarna erhållits.

12 § Tillstånd skall ges till förvärv som avses i 11 §, om det kan antas att förvärvaren inte kommer att motverka en sund utveckling av kreditmarknadsbolagets verksamhet och om förvärvaren även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett sådant bolag. Tillstånd får inte ges, om förvärvaren i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan bolaget och någon annan skall tillstånd ges endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av kreditmarknadsbolaget.

Finansinspektionen får föreskriva en viss tid inom vilken förvärvet skall genomföras.

Finansinspektionen skall meddela beslut i ärendet inom tre månader från det att ansökan om tillstånd gjordes.

14 § När ett kreditmarknadsbolag får kännedom om att aktier i bolaget blivit föremål för ett sådant förvärv som avses i 11 § eller för en sådan avyttring som avses i 13 §, skall bolaget snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När ett kreditmarknadsbolag i annat fall får kännedom om att det har nära

förbindelser med någon annan, skall bolaget snarast anmäla det till Finansinspektionen.

Ett kreditmarknadsbolag skall årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de aktieägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehaven.

14 a § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i ett kreditmarknadsbolag, skall den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

15 § Om ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier utövar eller kan antas komma att utöva sitt inflytande på ett sätt som motverkar en sund utveckling av verksamheten i kreditmarknadsbolaget, får Finansinspektionen besluta att ägaren vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat. Detsamma gäller, om en sådan ägare i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier har underlåtit att ansöka om tillstånd till ett förvärv som avses i 11 §, får inspektionen besluta att ägaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av inspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i första stycket att avyttra så stor del av aktierna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

Aktier som omfattas av ett förbud eller föreläggande enligt denna paragraf skall inte medräknas när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna i bolaget för att ett beslut skall bli giltigt eller en befogenhet skall få utövas, såvida inte förvaltare har förordnats enligt 15 a §.

15 a § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som enligt 15 § inte får företrädas av ägaren. Sådan ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sitt hemvist, eller om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skäligen ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen skall betalas av ägaren till aktierna och skall på begäran förskottas av kreditmarknadsbolaget. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

15 b § Om ett kreditmarknadsbolag har nära förbindelser med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn av kreditmarknadsbolaget, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier som medför att förbindelserna är nära att avyttra så stor del av aktierna att så inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett beslut enligt första stycket inte får företräda aktierna vid stämman. I så fall skall bestämmelserna i 15 a § tillämpas.

17 § Ett tillstånd att driva finansieringsverksamhet som har lämnats ett kreditmarknadsbolag skall återkallas av Finansinspektionen om

1. bolaget inte inom ett år efter beviljande av tillstånd har börjat driva sådan rörelse som tillståndet avser, eller om bolaget dessförinnan förklarat sig avstå från tillståndet,

2. bolaget under en sammanhängande tid av ett år inte drivit sådan rörelse som tillståndet avser,

3. bolaget genom att överträda en bestämmelse som avses i 16 § eller på annat sätt visat sig olämpligt att utöva sådan rörelse som tillståndet avser,

4. bolagets kapitalbas understiger det minsta belopp som krävs enligt 4 kap. 1 § andra eller tredje stycket och bristen inte har täckts inom tre månader från det att den blev känd för bolaget,

5. bolagets egna kapital understiger två tredjedelar av det registrerade aktiekapitalet och bristen inte har täckts inom tre månader efter det att den blev känd för bolaget, eller

6. någon som ingår i bolagets styrelse eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 1 § första stycket 4.

Om det är tillräckligt får inspektionen i de fall som anges i första stycket 2 och 3 i stället för att återkalla tillståndet meddela varning. I fall som avses i första stycket 4 och 5 får inspektionen medge förlängd tid för täckande av bristen, om det finns särskilda skäl. I fall som avser i första stycket 6 får tillstånd återkallas bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid av högst tre månader gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare.

Om tillståndet återkallas får inspektionen besluta hur avvecklingen av verksamheten skall ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

5. Den som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande, den 1 januari 1994, drev finansieringsverksamhet som inte fordrade tillstånd enligt lagen (1988:606) om finansbolag får fortsätta verksamheten till och med den 31 december 1996 eller, om ansökan om tillstånd getts in inom denna tid, till dess ansökningen har prövats slutligt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996.

På regeringens vägnar

ERIK ÅSBRINK

Mats Walberg
(Finansdepartementet)